

4. 9. V. BOŽÍ PRÍKAZ

Ciel': poukázat na krásu života a jeho hodnotu

Božie slovo

„Ja som, ktorý som!“ (Ex 3,14)

„Boh ich požehnal a povedal im: Plodte a množte sa a naplňte zem! Podmaňte si ju...“ (Gn 1,28)

„Nezabiješ!“ (Ex 20,13)

Počuli ste, že otcom bolo povedané: „Nezabiješ!“ Kto by teda zabil, pôjde pred súd. 22 No ja vám hovorím: Pred súd pôjde každý, kto sa na svojho brata hnevá.“ (Mt 5,21-22)

„Každý, kto nenávidí svojho brata, je vrah“ (1 Jn 3,15)

„Veď ty si stvoril moje útroby, utkal si ma v živote mojej matky... Tvoje oči ma videli, keď som ešte nebol stvárnený, a v tvojej knihe boli zapísané všetky moje dni, len pomyselné, lebo som ešte ani jeden neprežil.“ (Ž 139,13.16)

„Ale pre toho, kto by pohoršil jedného z týchto maličkých, čo veria vo mňa, bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a ponorili ho do morskej hlbiny.“ (Mt 18,6)

„A neviete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, a že nepatríte sebe? (1 Kor 6,19)

„Už nežijem ja, ale žije vo mne Kristus“ (Gal 2,20)

„Ich koniec je záhuba, ich brucho a hanba je slávou tých, čo zmýšľajú pozemsky.“ (Flp 3,19)

„Keď Herodes zbadal, že ho oklamali, veľmi sa rozhneval a dal povraždiť v Betleheme a na jeho okolí všetkých chlapcov od dvoch rokov nadol, podľa času, ktorý zvedel od mudrcov. Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš: „V Ráme bolo počuť hlas, nárek a veľké kvílenie: Ráchel oplakáva svoje deti a odmieta útechu, lebo ich niet.“ (Mt 2,16-18)

„Vtedy som prešiel popri tebe, videl som ťa váľať sa vo vlastnej krvi i riekol som ti, zakrvavenej: Ostaň žiť! Áno, riekol som ti, zakrvavenej: Ostaň žiť! Zveľaduj sa!“ (Ez 16,6-7a)

Iné pramene

Bernard Nathanson - obrátenie potratového lídra

Encyklika Svätého Otca Františka *Laudato si*

Všetky hriešne vášne sú zlé, ale vražda je horšia ako cudzoložstvo, pretože zabiť je horší hriech ako žiadostivosť. (Sv. Ján Zlatoústý)

Podnety na prehíbenie témy

- posvätnosť ľudského života
- žasnutie nad krásou a dokonalosťou stvorenia
- rešpektovanie ľudského života od počatia až po prirodzenú smrť
- rešpektovanie dôstojnosti človeka, ľudskej osoby a vedecký výskum
- rešpektovanie telesnej neporušiteľnosti
- rešpektovanie mŕtvych
- zachovanie mieru, vyvarovanie sa vojny
- prirodzené plánovanie rodičovstva
- obetovanie svojho života
- sebaobrana
- starostlivosť o životné prostredie
- dnes si ľudia nevážia život, vážia si ho len vtedy, keď je kvalitný. Poukázat', že život má hodnotu preto, lebo je daný Bohom, nie preto, že má kvalitu.

Hriechy proti piatemu prikázaniu:

- priama vražda - úmyselná vražda, trest smrti, potrat, eutanázia, samovražda
- vystavovanie bez dostatočného dôvodu kohokoľvek smrteľnému nebezpečenstvu alebo odmietnutie druhému pomoc v nebezpečenstve
- antikoncepcia, umelé oplodnenie
- pohoršenie - môže spôsobiť bližnému aj duchovnú smrť
- zanedbanie starostlivosti o vlastné telo – nedostatočné obliekanie, prechodenie chorôb, nerešpektovanie odporúčaní lekára
- ničenie si zdravia (drogy, alkohol, tabak, lieky), sebaublížovanie (zlá životospráva, nedostatok pohybu, precitlivenosť, preháňanie v liekoch, rezanie sa, extrémnosť v športe)
- experimenty na jednotlivcoch alebo na skupinách ľudí ak sa protivia dôstojnosti človeka a mravnému zákonu, zmrzačenie
- hnev, nenávisť, zlosť
- fyzické, psychické násilie, šikanovanie – zabíja možnosť človeku prejavíť sa, hazard, nezodpovedné riskovanie
- ničenie životného prostredia – devastácia a ochrana

Podnety k spoločnému zdíelaníu v skupinke

- čo ťa očaruje na ľudskom tele, prírode? Žasol si nad dokonalosťou prírody okom, uchom? Sledoval si malé dieťa? Aký veľký musí byť Stvoriteľ, keď stvoril tak úžasné veci?
- akú hodnotu má ľudský život?
- prečo je potrebné rešpektovať ľudský život?
- má život hodnotu, keď nemá potrebné kvality? V čom spočíva hodnota života?
- akú povinnosť máme voči telu?
- akú starostlivosť treba preukazovať umierajúcim?
- prečo si zdraví ľudia nevážia svoj život? Čo im chýba?
- čo zakazuje piate Božie prikázanie?
- je potrat zlo? Prečo? Prečo má spoločnosť chrániť každé embryo?
- je umelé oplodnenie zlom? Prečo?
- čo je pohoršenie a ako sa mu vyhnúť?
- čo je mier vo svete?
- v televíznej diskusii o treste smrti „77 percent divákov v televíznom hlasovaní dalo svoj hlas trestu smrti. 77 percent povedalo: Zabiješ!“ Ku komu by si sa pridala ty?
- čo myslel Ježiš výrokom: „Každý, kto nenávidí svojho brata, je vrah“ (1 Jn 3,15)?
- príroda, Zem sú pre mňa Božím darom. Čím môžeš prispieť, aby bolo životné prostredie priaznivejšie?
- aké proliferujúce organizácie (manuál bioetiky pre mladých, Kanet) poznáš?

Modlitba

- film Nemý výkrik
- uvažuj nad plánom, ktorý má Boh s tvojim životom, podľa slov Žalmu 139,13-16

„Ježišu, ty si sa stal človekom, aby som sa ja mohol stať podobným tebe. Verím v tvoju milosť. Pane, práve teraz Ťa prosím o pomoc.“

"Kiež by som nebol nepriateľom žiadneho človeka a kiež by som bol priateľom toho, čo je večné a pretrvá. Kiež by som sa nikdy nepohádal s tými, čo sú mi najbližšie; a ak sa pohádam, kiež by som sa rýchlo pomeril. Nech milujem, túžim a dosahujem len to, čo je dobré. Nech každému želám šťastie a nech nepoznám závišť... Nech zmierim priateľov, ktorí sa na seba hnevajú. Nech nikdy nezabudnem na priateľa, ktorý je v nebezpečenstve. Kiež som pri návšteve zarmútených schopný láskavými a uzdravujúcimi slovami zmierniť ich bolesť... Kiež vždy zachovám pokoj vtedy, keď vnútorne zúrím. Kiež si privyknem byť láskavým a nehnevať sa pod vplyvom okolností na ľudí." (Sv. Euzébius, cirkevný otec prvotnej Cirkvi)

Modlitba

Pane, Ty si darca života od počatia. Ešte prv, než sme boli v matkinom lone, Ty si mal s nami svoj konkrétny plán. Vryl si si nás do svojich dlaní a nesieš nás v nich po celý náš život. Hoci sa niekedy cítime sami a celkom opustení, Ty na nás nezabúdaš...

Chceme Ti dnes ďakovať za život. Dostali sme tento veľký dar celkom zadarmo, no mnohokrát nám chýba túžba ho chrániť. Preto sa dnes chceme prihovárať za celú našu spoločnosť, aby sme vedeli vo svojom konaní presadzovať úctu k životu už od počatia.

Pane, odprosujeme Ťa za tisíce ľudských životov, ktoré nemohli uzrieť svetlo sveta. Prosíme o Tvoje svetlo pre tých, ktorí čakajú neplánované dieťa. Daj, aby mali odvahu povedať „áno“ životu a dokázali svoje dieťaťko prijať s láskou. Zároveň Ťa prosíme aj za všetky ženy, ktoré podstúpili umelý potrat; naplň ich srdcia nádejou a svojím odpustením.

Panna Mária, Ty, ktorá si počala z Ducha Svätého, buď ochrankyňou a pomocnicou všetkých rodičov. Nech každý svojím postojom povie rozhodné „áno“ životu tak, ako si Ty sama privolila anjelovi: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa Tvojho slova.“ Zachovaj nás v spoločenstve s Ježišom, ktorý je Cestou, Pravdou a Životom na veky vekov. Amen. (Zdroj: www.modlitba.sk) <https://modlitba.sk/?p=10288>

Aplikácia do života

- moje telo je „chrámom Ducha Svätého“. Skúsím sa tak k nemu správať a neubližovať si.
- spravím konkrétny skutok - ako by som mohol chrániť životné prostredie okolo mňa – separovaním odpadu?
- pomôžem niekomu, kto si ubližuje, je smutný ...

Materiály k téme

KKC 2258-2330 <http://www.katechizmus.sk/index.php?action=getk&kid=3026>

Kompendium 466-468

Youcat 378-399

Docat 256-269

Birmovník/téma č. 12

Katechéza Sv. Otca Františka – Nezabiješ <https://dku.abuba.sk/node/2146>

Katechéza Sv. Otca Františka – Zabiť človeka možno aj ľahostajnosťou

<https://dku.abuba.sk/node/2147>

Manuál bioetiky pre mladých, Kanet

<https://www.tkkbs.sk/view.php?cislocikanku=20151216019>

Fórum života www.forumzivota.sk

Liga pár páru www.lpp.sk

Tweetuj s Bohom – Je potrat niečo zlé? <https://www.tweetingwithgod.com/sk/content/428-je-potrat-nieco-zle>

Encyklika Svätého Otca Františka Laudato si o starostlivosti o náš domov

<https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/encyklika-laudato-si>

Bernard Nathanson - obrátenie potratového lídra <http://mojpribeh.sk/zahranicne-pribehy/i6/>

Noviny priniesli správu o tragickej udalosti, ktorá sa odohrala v jednej juhoamerickej krajine. Roľník zabil v hádke svojho najlepšieho priateľa. Dôvodom boli ich rôzne politické názory. Keď sa ho pýtali, prečo to urobil, pokrčil plecami a povedal: „Začali sme pokojne. Keď však trval na svojom, začal som s hnevom predkladať svoje argumenty... zabil som ho, keď mi došli...“ (Zdroj: Internet)